

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 18P/46/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815214117
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815214117.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Zuzanou Kotríkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. Š e b o v á , narodená XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: X. E., nar. XX.X.XXXX, bytom A. D. XXX/XX, G. a otca: G. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom I. X/X, L. K. o návrhu matky na zvýšenie výživného a protinávru otca na zníženie výživného na maloleté dieťa , takto

r o z h o d o l :

- I. Návrh otca na zníženie výživného na maloletú E. E., narodenú XX.X.XXXX sa z a m i e t a .
- II. Návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú E. E., narodenú XX.X.XXXX sa z a m i e t a .
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na súd dňa 18.08.2015 žiadala matka maloletej o zvýšenie výživného na maloleté dieťa zo sumy 140,- eur na sumu 250,- eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že výživné na maloletú bolo súdom určené v čase, keď pracovala a dcéra nastupovala na strednú školu. V školskom roku 2015/2016 nastupuje do II. ročníka a náklady spojené so štúdiom narastajú. Matka je aktuálne zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 23.04.2014.

Dňa 25.8.2015 bol do senátu 12P tunajšieho súdu podaný návrh otca na zníženie výživného, konanie sa viedlo pod sp. zn. 12P/46/2015. Svoj návrh otec maloletej odôvodnil tým, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. Od roku 2014 do 03/2015 pracoval ako skladník v spoločnosti B. a v mesiacoch apríl až jún 2015 ako manipulant vo výrobe spoločnosti R. J.. Od júla 2015 zo zdravotných dôvodov zmenil zamestnanie a pracuje v spoločnosti S. P. ako strihač, s čistým mesačným zárobkom 431,77 eur. Žije s priateľskou v Púchove a podieľa sa v polovici na úhrade životných nákladov a to nájom bytu 98,- eur, úver na rekonštrukciu bytu 72,- eur a cestovné do práce 40,- eur. Má ďalšie vyživovacie povinnosti na maloletého C., nar. XX.X.XXXX, žiaka I. ročníka základnej školy a maloletú S., nar. XX.X.XXXX spolu v sume 60,- eur. Táto suma sa zvyšuje o cestovné do ich bydliska P. P., kam si po deti chodí. Keďže situácia s finančnými možnosťami u otca je neudržateľná a celková suma jeho výdavkov mesačne predstavuje 410,- eur, je daná dôvodnosť návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti, s poukazom aj na aktuálne schopnosti matky maloletej, ktorá je vydatá a iné vyživovacie povinnosti okrem maloletej E. nemá. Otec navrhol znížiť výživné na sumu 70,- eur mesačne s účinnosťou od 1.8.2015.

Uznesením č.k. 18P/46/2015 - 10 z 01.10.2015 bolo konanie o zvýšenie výživného a konanie o zníženie výživného spojené na spoločné konanie pod sp. zn. 18P/46/2015 z dôvodu totožnosti účastníkov konania, skutkového súvisu a v záujme hospodárnosti konania.

Matka maloletého dieťaťa nesúhlasila so znížením výživného. V písomnom podaní z 20.10.2015 uviedla, že otec maloletej sa nijako nepodieľa na jej výchove mimo sumy určeného výživného. Od apríla 2014 je matka evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, predtým bola rok práceneschopná pre zdravotné problémy s pravým ramenom a následnú operáciu. Stará sa o ťažko zdravotne postihnutého manžela, ktorý si vyžaduje 24-hodinovú starostlivosť. Jediným príjmom do domácnosti je jeho invalidný dôchodok vo výške 571,50 eur a výživné na maloletú E., ktoré otec poukázal v 08/2015 vo výške 80,- eur, 09/2015 vo výške 80,- eur a v 10/2015 vo výške 60,- eur. Maloletá E. navštevuje D. odbornú školu služieb a obchodu v G., odbor hotelová akadémia, ktorý je veľmi finančne náročný. V septembri 2015 vznikol matke mimoriadny výdavok za triedny fond 3,50 eur, za prax na pol roka 30,- eur, za príspevok na stužkovú slávnosť 40,- eur za rok, za časopis na AJ 6,80 eur, za pracovný zošit AJ 25,10 eur a pracovný zošit na RJ 14,37 eur, popri tom mesačné cestovné 12,- eur, výdavky na gastronomické exkurzie, oblečenie, pomôcky pre kuchárov a čašníkov, kúpa kontaktných šošoviek na dva mesiace 25,- eur plus roztok 18,- eur na dva mesiace. Navštevuje psychologickú poradňu s poplatkom 10,- eur na hodinu. Matka má náklady v súvislosti s bývaním: nájom 138,89 eur, elektrina 23,- eur, plyn 11,- eur/ štvrťrok, komunálny odpad 6,84 eur. Jej manžel má dve vyživovacie povinnosti celkom v sume 150,- eur mesačne, uhrádza životné poistenie 53,30 eur, náklady na lieky a zdravotnícke pomôcky od 50 do 100,- eur mesačne. Ostatné výdavky sú na stravu, hygienické potreby, oblečenie a obuv. Matka žiadala zdokladovať príjem priateľky otca maloletej, s ktorou žije otec v spoločnej domácnosti.

V písomnom podaní otca maloletej z 5.11.2015 ako reakcie na návrh matky zvýšiť vyživovaciu povinnosť na maloletú na sumu 250,-eur uviedol, že s týmto návrhom nesúhlasí a žiada výživné znížiť na sumu 60,-eur mesačne s poukazom na to, že od roku 2013 sa veľmi výrazným spôsobom zmenila jeho situácia a zárobkové pomery a nie je schopný platiť určené výživné. Uviedol, že v roku 2013 bol nútený opustiť spoločnú domácnosť a zrušiť prevádzku pohostinstva. Zostal bez príjmu a bez zamestnania. Pre vážne zdravotné problémy s chrbticou bol nútený zanechať prácu v B. v sklade a v J., musel sa zamestnať v menej fyzicky náročnej práci zároveň aj menej platenej v S. P., s mesačným príjmom 431,- eur. Okrem vyživovacej povinnosť na maloletú Vanesu má vyživovaciu povinnosť na syna C. a dcéru S. v sume 60,-eur. K nákladom špecifikovaným vyššie doplnil oblečenie, obuv, okuliare. Po zrátaní príjmov a výdavkov matke ostáva suma 100,- eur z ktorej sumy by mala zabezpečiť stravu. Namietol opakované výlety matky s maloletou do Bratislavy, Nitra, na dovolenku pri mori a do Štúrova. Vyslovil podozrenie, že matka má iný finančný zdroj, z ktorého financuje odievanie dcéry do drahých značiek, návštevy podnikov a barov, nosenie kontaktných šošoviek. Čo do výdavkov na štúdium uviedol, že má vedomosť o jednorázovej kúpe uniformy doposiaľ. Namietol nezamestnanosť matky a dostatok pracovných ponúk v jej okolí s cieľom aby sa zamestnala. V podaní z 4.01.2016 otec upozornil súd na nové skutočnosti a uviedol, že matka maloletej predala manželov byt a časť financií rozdelila na účty deťom a teda aj dcére E., zaplatila tiež zálohu 3000,- eur na auto a 3000,- eur splácala, dostala tiež finančnú hotovosť za úraz manžela, bude jej vyplatená nemalá finančná čiastka ako životná poisťka. Otec má tak za to, že finančné pomery matky maloletej nie sú také zlé, ako uvádza v návrhu, naopak zlepšili sa. Podala na neho exekúciu, hoci otec na výživu maloletej prispieva podľa svojich finančných možností.

Súd vo veci vykonal dokazovanie a to výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi najmä: oznámením o zaradení matky v evidencii uchádzačov o zamestnanie, súdnym spisom sp. zn. 12P/46/2015, písomnými vyjadreniami matky a otca maloletej, rozhodnutím SP o výške invalidného dôchodku manžela matky dieťaťa, dokladmi o mesačných výdavkoch matky v súvislosti s bývaním, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, potvrdením o výške príjmu otca, výpismi z osobného účtu otca, nájomnou zmluvou, úmrtným listom manžela matky, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odboru sociálnych vecí o vykonaní pohovoru s maloletou, rozhodnutím SP o priznaní vdovského dôchodku matky, poisťnou zmluvou, výpismi z osobného účtu matky, správou Strednej odbornej školy obchodu a služieb Prievidza, lekárskou správou C.. N., lekárskou správou C.. C., vyjadrením PS Q., občianskeho združenia, spisom sp. zn. 10P/49/2013 a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/49/2013 - 47 z 12.9.2013 súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa otec zaviazal platiť na výživu maloletej E. výživným v sume 140,- eur mesačne. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bola matka zamestnancom Q. I. G. na pozícii samostatnej účtovníčky s hrubým mesačným zárobkom 460,- eur, maloletá bola od 1.9.2013 študentkou strednej odbornej školy, jej zdravotný stav bol zhoršený v dôsledku opakovaných zápalov mandlí. Od 24.4.2013

bola matka práceneschopná. Otec maloletej v tom čase prevádzkoval pohostinstvo v P. P., ktorá prevádzka bola ukončená v októbri 2013. Za rok 2012 jeho príjem z podnikateľskej činnosti predstavoval sumu 3316,83 eur, od 1.9.2013 nežil v spoločnej domácnosti s manželkou a dvoma maloletými deťmi a odsťahoval sa k svojej matke do L. K..

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 28. 4.2014 mal súd preukázané, že matka maloletej je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 23.04.2014.

Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Prievidza z 4.12.2014 bola preukázaná výška invalidného dôchodku manžela matky maloletej 571,50 eur.

Z platobného rozkazu SIPO II. matka preukázala mesačné výdavky na plyn, byt a elektriку vo výške 172,89 eur.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 15.10.2015 mal súd preukázané, že matka maloletej poberá od 1. 8.2003 prídavok na dieťa v sume 23,52 eur.

Z potvrdenia ACCORD a.s. so sídlom Štefánikova 19, Trenčín bola zistená priemerná mesačná mzda otca za obdobie od 07/2015 do 12/2015 vo výške 449,83 eur.

Otec preukázal cestovné výdavky z Púchova do Trenčína týždenne 10,- eur obojsmerne, výpisom s jeho osobného účtu splátky úverov 86,13 eur a 49,66 eur mesačne, vyživovaciu povinnosť 140,- eur + 60,- eur, úhradu plynu 6,49 eur.

Z predpisu mesačnej zálohovej úhrady za užívanie bytu Stavebného bytového družstva Púchov bola preukázaná mesačná platba za užívanie bytu 140,99 eur, z ktorej otec uhradza mesačne jednu polovicu.

Z nájomnej zmluvy z 26. 3.2015 vyplýva, že otec má byt v Púchove v prenájme od 1. 4.2015 na dobu neurčitú.

Z úmrtného listu P. E. mal súd preukázané, že manžel matky dňa X.XX.XXXX zomrel.

Z pokladničného bloku C.. O. C. bolo zistené, že poplatok za výmenu kontaktných šošoviek je 40,- eur.

Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Prievidza z 7.1.2016 bola preukázaná výška vdovského dôchodku matky maloletej od 1. 1.2016 246,20 eur.

Z poisťky k poisťnej zmluve v Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. je zrejmé, že mesačná výška poistného na maloletú uhrádzaná matkou je 40,325 eur.

Zo správy z pohovoru Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odboru sociálnych vecí a rodiny z 21. 1.2016 s maloletou bolo zistené, že navštevuje II. ročník Hotelovej akadémie G., dosahuje slabšie výsledky. Na maloletú negatívne doľahlo úmrtie manžela matky, z toho dôvodu musí byť v kontakte aj s psychologičkou C.. V., ku ktorej chodí na pravidelné konzultácie. Vzhľadom na typ štúdia sa musí pravidelne zúčastňovať kurzov. Vo februári 2016 absolvuje barmanský, baristický a someliersky kurz, každý musí matka uhradiť v sume 110,- eur. Okrem toho musí mať zabezpečené pomôcky a potrebné vybavenie. Navštevuje aj odborný výcvik v odbore varenie, obsluha v odbornom stredisku v Prievidzi, s polročným poplatkom 30,-eur. Od januára 2016 sa prihlásila na kurz taliančiny. Uviedla, že otca naposledy videla 13.11.2015 v deň pojednávania na Okresnom súde Prievidza, ani ju nepozdravil, neprišiel za ňou. Predtým ho videla na svadbe brata 30.05.2015. Vyjadrila sa, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní a od 08/2015 jej posielal 60,- eur.

Zo správy Strednej odbornej školy obchodu a služieb Prievidza z 03.02.2013 bolo zistené, že celková výška nákladov na štúdium v školskom roku 2015/2016 v študijnom odbore „6323 K“ bola po prepočte 29,- eur mesačne + 15,- eur mesačne cestovné. Študijné výsledky maloletej boli priemerné, neprospera z troch predmetov, daný stav bol spôsobený zdravotnými problémami, maloletá vymeškala 189 vyučovacích hodín, z ktorých neospravedlnenú mala 1. Matka maloletej požiadala o individuálny študijný plán, tejto žiadosti bolo vyhovené.

Z lekárskej správy C.. R. N. z 2.2.2016 mal súd preukázané, že maloletá je v jej evidencii od 23.01.2014, bola hospitalizovaná na detskom oddelení psychiatrickej kliniky v C. pre Atypickú depresívnu poruchu s paranoidnou zložkou. Pre zhoršenie zdravotného stavu - dráždivosť, precitlivosť, tendencia k sociálnej izolácii, neschopnosť navštevovať školu jej bola odporučená liečba, nasledujúca kontrola je daná na 24. 2.2016.

Zo správy PS Care, občianskeho združenia, oddelenia psychologického poradenstva a starostlivosti doručenej súdu 17.2.2016 vypracovanej C.. V. mal súd zistené, že maloletá je v ich psychologickej evidencii od 10/2015, počas obdobia od 10/2015 do 12/2015 bolo s maloletou uskutočnených 11 sedení zameraných na riešenie vzťahových problémov (pretrvávajúca trauma zo vzťahu maloletej s otcom) a školských problémov (zlyhávanie v školských výkonoch), táto starostlivosť je aktuálne bezplatná a dobrovoľná.

Z odpovede MUDr. M. C. z 4.2.2016 mal súd preukázané, že otec maloletej bola v ortopedickej ambulancii vyšetrený 30.9.2014 pre bolesti chrbta. Pri degeneratívnych zmenách na driekovej chrbtici. K aktuálnemu zdravotnému stavu sa lekár vyjadriť nevedel z dôvodu že od septembra 2014 otec maloletej jeho ambulanciu nenavštívil.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že žiada zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na sumu 250,- eur mesačne, od posledného rozhodnutia o výživnom na maloletú sa jej situácia výrazne zmenila v tom, že dňa 2.11.2015 jej zomrel manžel a s dcérou ostali úplne bez príjmu. Jej zdravotný stav sa zlepšil a chce si nájsť zamestnanie. Otec plnil vyživovaciu povinnosť 3 x po 80,- eur, v 10/2015 v sume 60,- eur. K námietke otca, že matka opakovane cestuje do Bratislavy na výlety, matka uviedla, že jej vnuk je onkologicky chorý a lieči sa v Bratislave. Do Nitry cestuje za synom, ktorý tam býva a na návštevy za manželom, ktorý tam bol umiestnený v hospici pre jeho zlý zdravotný stav. Potvrdila, že s dcérou bola na dovolenke pre mori, tento pobyt jej zaplatila stará matka maloletej. V Štúrove bola dcéra jeden deň. Nosenie kontaktných šošoviek vyžaduje prax v škole, lebo okuliare sú pre tento odbor nepraktické. Matka poprela tvrdenie otca, že dcéra chodí do podnikov, barov, a naopak uviedla, že nechodí von ani s kamarátmi, čo je aj dôvod, prečo navštevuje psychologičku MUDr. Fazekašovú. Dcére založila sporenie s mesačnou platbou 40,- eur. Na pojednávaní dňa 17.2.2016 matka potvrdila, že manžel predal byt za 48.700,- eur, z ktorej sumy bol následne vyplatený hypotekárny úver aj spotrebiteľský úver. Automobil zn. Citroen C4 kúpil jej syn, pričom splátky po 126,73 eur uhrádza matka z financií, ktoré jej poskytuje syn v hotovosti. Po úraze bolo manželovi vyplatené odškodné vo výške 70.000,- eur sociálnou poisťovňou za trvalé následky úrazu a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorú sumu manžel rozdelil medzi jeho a jej deti, tiež z nej hradili liečbu, kúpili špeciálnu posteľ za 4000,- eur. V mesiaci 12/2015 bola matke maloletej vyplatená životná poisťka po manželovi 14.000,- eur a v mesiaci 01/2016 jednorázové odškodnenie 17.800,-eur, tieto sumy matka nespotrebovala. Od poisťovne Allianz jej bola v mesiaci 09/2015 vyplatená suma 5.011,30 eur ako poisťka za trvalé následky. Matka ďalej uviedla, že otec sa o maloletú nezaujíma, namietala tvrdenie otca, že si manžela zobrala zo zisťovaných dôvodov a poukázala na to, že otec maloletej uhradil svojej priateľke opravu auta, ktoré nabúrara v sume 800,- eur. Maloletého C. má vedomosť, že otec vôbec nenavštevuje a nekontaktuje sa s nimi. Uviedla, že jej jediným mesačným príjmom je vdovský dôchodok 246,- eur a prídavky na dieťa. Namietla argumentáciu otca, že jej finančná situácia sa zlepšila, finančné prostriedky ktoré boli vyplatené jej zosnulému manželovi boli jeho peniazmi, z ktorých značná časť sa už spotrebovala, otec sa nad rámec určeného výživného (ktoré navyiac aktuálne neuhrádza v riadnej výške) nijako na výchove maloletej nepodieľa.

Otec na pojednávaní uviedol, že žiada znížiť vyživovaciu povinnosť na sumu 60,- eur. Ak sa matka mohla starať o invalidného manžela, mohla podľa neho aj pracovať a teda jej zdravotný stav to umožňoval. Uviedol, že po odrátaní všetkých matkou uvedených pravidelných mesačných výdavkov matke ostáva ešte suma 100,- eur. Uviedol, že matka chodí na výlety, na dovolenku do J., keď on už 6 rokov nebol na dovolenke, lebo si to nemôže dovoliť, spochybnil ako zo sumy 100,- eur mohla matka ušetriť na dovolenku mimo SR. Zo sociálnej siete má vedomosť, že dcéra chodí do barov. Namietol tvrdenie matky, že je nutné kupovať kontaktné šošovky, sám má vedomosť, že napr. para pri varení im nerobí dobre a tak by ich mohla nahradiť okuliarmi. Otec tvrdil, že má zdravotné problémy, pre ktoré bol nútený zmeniť zamestnanie, pre jeho vek 50 rokov ho tiež nechcel nikto zamestnať. V prenajatom byte t.č. býva s priateľkou, ktorá pracuje ako učiteľka v materskej škole. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom

maloletým deťom a cestovné výdavky celkom 4,- eurá mesačne. Na pojednávaní dňa 17.2.2016 uviedol, že má vedomosť, že kurzy (barmanský, someliérky atď.) sú na báze dobrovoľnosti. Mesačne mu ostáva suma 100,- eur. čo je 3,- eurá na deň, preto žiada minimálnu výšku výživného. Má mimoriadne výdavky so zdravotným stavom. Namietol, že osobné motorové vozidlo zn. Citroen C4 síce kúpil syn, ale užíva ho matka maloletej. Potvrdil, že s maloletou nie je v žiadnom kontakte. S poukazom na to, že finančná situácia matky sa výrazne zlepšila žiada znížiť vyživovaciu povinnosť, domnieva, sa, že psychické problémy maloletej sú vyvolané výchovou matky a tiež deprimujúcimi podmienkami, v akých žila v dôsledku zlého zdravotného stavu manžela matky. Otec poukazoval najmä na svoje zdravotné problémy.

Kolízny opatrovník uviedol, že z ich spisovej dokumentácie vyplýva, že manželstvo rodičov bolo rozvedené v roku 2002 na základe agresívneho správania otca maloletej, čoho svedkom bolo aj maloleté dieťa a negatívne sa to odrazilo na vývine maloletej. Nepripojil sa k návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, od poslednej úpravy uplynuli 3 roky a potreby maloletej vzrástli, neustále sa zvyšujú a nie je tak v záujme dieťaťa, aby bolo výživné znížené. Pripojil sa k návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti zo sumy 140,- eur na sumu 250,- eur.

Podľa § 78 ods. 1 zák.č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákona o rodine) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené , neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods.4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho,

tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine). Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a podobne. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej, alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb - u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov a pod.. Ustanovenie § 78 ods. 3 Zákona o rodine umožňuje súdu, aby v prípade ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejma napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť. Zákon pojmovovo vymedzuje kritériá, na základe ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné ako sa prejavujú v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Povinný môže mať príjmy z jedného alebo viacerých zdrojov, z výkonu závislej činnosti, z podnikateľskej činnosti, odmeny za výkon rôznych funkcií, môže mať majetkovú účasť v podnikateľských subjektoch, príjmy z prenájmu nehnuteľností atď.

V danom prípade predmetom konania je zníženie vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa, ktorého vyživovacia povinnosť bola naposledy určovaná v roku 2013 v konaní sp. zn. 10C/49/2013, kedy bola schválená rodičovská dohoda, v nej sa otec zaviazal na výživu maloletej prispievať sumou 140,- eur mesačne a zároveň zvýšenie vyživovacej povinnosti na návrh matky na sumu 250,- eur. Súd v konaní skúmal zmenu pomerov od posledného rozhodnutia súdu a dospel k záveru, že nedošlo k zmene pomerov podstatného charakteru na strane otca, ktorú otec deklaroval tým, že jeho zdravotný stav sa zhoršil a musel tak zmeniť zamestnanie. Pre vek a zdravotné problémy si inú, lepšie platenú prácu, nemôže nájsť. Zdravotné problémy otec však v konaní nijako nepreukázal. Výživné má podľa Zákona o rodine prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča a povinnosťou každého rodiča je korigovať si svoje výdavky tak, aby predovšetkým mohol plniť vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona. Súd berúc do úvahy uvedené skutočnosti dospel k záveru, že otec zo svojho aktuálneho príjmu, ktorý je v porovnaní s jeho príjmom v čase posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti po prepočte vyšší, je schopný platiť výživné vo výške 140,- eur mesačne s poukazom aj na to, že mimo sumy určeného výživného na výchovu a výživu maloletej otec nijako neprispieva ani nie je s dcérou v žiadnom kontakte. V uplynulom období na strane oprávneného teda maloletého dieťaťa od posledného rozhodovania o výživnom nedošlo k zníženiu výdavkov, práve naopak, jej potreby vzrástli úmerne veku a povinnej školskej dochádzke. Má zdravotné problémy. Výživné dieťaťa zahŕňa predovšetkým sumu na uspokojovanie hmotných potrieb, akými sú šatstvo, obuv, hygienické pomôcky, prostriedky nápomocné pre rozširovanie a prehĺbovanie jeho vzdelania, záujmov, záľub, úhradu kultúrnych, športových a rekreačných potrieb, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná aj v závislosti od životnej úrovne svojich rodičov. Výživné vo svojej podstate slúži aj na vyrovnanie osobnej starostlivosti vynakladanej druhým rodičom, ktorému je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Nemožno prehliadnúť skutočnosť, že otec prispieva na výživu len súdom určeným výživným a v poslednom období ani v tejto súdom výške, nad rámec výživného neprispieva ani sa žiadnym spôsobom nepodieľa na zabezpečení osobnej starostlivosti o dcéru, či už počas školského roka alebo v priebehu prázdnin. Pokiaľ otec tvrdil, že došlo aj k podstatnej zmene pomerov na strane matky maloletej (k lepšiemu majetkovému zázemiu), matka v konaní síce potvrdila príjem väčšieho rozsahu financií do domácnosti a to ako dôsledku úrazu jej manžela, ktorý medzitým zomrel, súd je však názoru, že tieto financie nemôžu v žiadnom prípade „suplovať“ vyživovaciu povinnosť otca, ktorú má voči maloletej. Na strane matky od posledného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti k maloletej došlo k zmene jej zárobkových pomerov, kedy je aktuálne zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá vdovský dôchodok, ktorý je nižší ako jej zárobok v čase, kedy sa o výživnom naposledy rozhodovalo. Pokiaľ matka žiadala zvýšiť výživné na sumu 250,- eur, súd dospel k záveru že v aktuálnych možnostiach otca je plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť v sume 140,- eur. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že pomery na strane povinného teda otca maloletej ani na strane oprávneného t.j. maloletého dieťaťa nepreukazujú

dôvodnosť podaných návrhov na zmenu vyživovacej povinnosti a teda neumožňujú týmto návrhom vyhovieť, preto obidva návrhy zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.